

POSTANOWIENIE

Dnia 29 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z powództwa Ł. W.
przeciwko K. K. - prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą "A." w K.
o zwrot kosztów noclegu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 marca 2017 r.,
skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w C.
z dnia 26 listopada 2015 r., sygn. akt IV Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1800 (tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 26 listopada 2015 r. Sąd Okręgowy w C. , w sprawie z powództwa Ł. W. przeciwko „A.” w K. o zwrot kosztów noclegu, oddalił apelację pozwanego i orzekł o kosztach postępowania odwoławczego.

Sąd drugiej instancji uzupełnił postępowanie dowodowe (protokół kontroli Państwowej Inspekcji Pracy z dnia 27 kwietnia 2013 r. oraz uzupełniające przesłuchanie pozwanego K. K.) na okoliczność obowiązywania regulaminu wynagradzania. Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że w dacie zawarcia umowy z powodem i w dacie kontroli Państwowej Inspekcji Pracy regulamin nie

obowiązywał, a warunki wynagradzania pracowników były określone w umowie o pracę. Sąd Okręgowy nie dał wiary zeznaniom świadków I. P. i L. K. na okoliczność obowiązywania regulaminu wynagradzania, stwierdził też, że powód zapoznał się tylko z regulaminem pracy. Z dalszych ustaleń wynika, że skoro u pracodawcy nie obowiązywały przepisy regulujące zasady zwrotu należności kierowcy dotyczących podróży służbowych, to należy w sprawie stosować powszechnie obowiązujące przepisy. W sprawie chodzi o art. 21a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (Dz.U. Nr 92, poz. 879).

Sąd Okręgowy podzielił w pełni pogląd wyrażony w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2014 r., II PZP 1/14 (OSNP 2014 nr 12, poz. 164) i uznał, że pracodawca nie zapewnił powodowi bezpłatnych noclegów w czasie podróży służbowych. Z tego względu Sąd Rejonowy trafnie przyjął, że powód był uprawniony do otrzymania ryczałtów za noclegi, w wysokości wynikającej z bezspornych dokumentów sporządzonych w toku sprawy przez pozwanego. Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy oddalił apelację z mocy art. 385 k.p.c.

Pozwany zaskarżył wskazany wyrok w całości. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania uzasadnił występującym w sprawie istotnym zagadnieniem prawnym, a mianowicie: czy roszczenie o zwrot kosztów należności w wysokości stwierdzonej rachunkiem hotelowym albo w razie nieprzedłożenia rachunku jest zasadne niezależnie od miejsca faktycznego spędzenia noclegu, tj. również wówczas gdy kierowca spędza nocleg w kabinie pojazdu, czy też roszczenie powyższe jest uzależnione od faktycznego poniesienia przez pracownika tych kosztów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługuje na przyjęcie jej do rozpoznania. Niewątpliwie przesłanką przedsądu, czyli wstępnego badania sprawy, jest powołana we wniosku przesłanka, tj. istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Niemniej o jej faktycznym istnieniu nie dowodzi sama teza, lecz zespół argumentów prawnych, które prowadzą do możliwości różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zagadnienie prawne musi spełniać określone kryteria. Po pierwsze, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy

wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1996 r., II UK 5/96, OSNAPIUS 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571). Po wtóre, być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, nie sprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i po trzecie, pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą. Podstawowym celem instytucji przedsądu jest bowiem rozważenie, czy w skardze kasacyjnej podniesiono okoliczności, których rozważenie przez Sąd Najwyższy będzie wkładem w rozwój prawa i zapewnieniem jednolitości jego sądowej wykładni. Tylko wtedy wykazany zostaje publicznoprawny charakter skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147).

Skarżący nie zdołał wykazać występowania tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Formułowane przez skarżącego wątpliwości znalazły już swoje rozstrzygnięcie w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Kwestia podnoszona w pierwszym z zagadnień prawnych została wyczerpująco wyjaśniona w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2014 r., II PZP 1/14, OSNP 2014 nr 12, poz. 164. W uchwale tej Sąd Najwyższy wskazał, że zapewnienie przez pracodawcę pracownikowi (kierowcy wykonującemu przewozy w międzynarodowym transporcie drogowym) odpowiedniego miejsca do spania w kabinie samochodu ciężarowego, czyli wyposażenie samochodu w odpowiednie urządzenia (leżankę, klimatyzację, ogrzewanie itp.) pozwala na wykorzystanie przez kierowcę w samochodzie dobowego (dziennego) odpoczynku, przy spełnieniu warunków określonych w art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 561/06, natomiast nie oznacza zapewnienia mu przez pracodawcę bezpłatnego noclegu w rozumieniu § 9 ust. 4 rozporządzenia z 2002 r. Taki stan rzeczy uprawnia pracownika do otrzymania od pracodawcy zwrotu kosztów noclegu co najmniej na warunkach i w wysokości określonych w § 9 ust. 1 lub 2 tego rozporządzenia albo na korzystniejszych warunkach i wysokości,

określonych w umowie o pracę, układzie zbiorowym pracy lub innych przepisach prawa pracy (zob. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 sierpnia 2015 r., II PK 241/14, LEX nr 2026878). Sformułowane przez skarżącego zagadnienia prawne nie uwzględniają natomiast ustalenia Sądu Okręgowego, zgodnie z którym powód nie był w żaden sposób powiadomiony o treści nowego regulaminu wynagradzania. Z kolei wprowadzenie do przepisów rozporządzenia ryczałtów za nocleg zwalnia pracownika od obowiązku udokumentowania poniesionych wydatków w oderwaniu od miejsca faktycznego noclegu i kosztów z tym związanych.

W sprawie podkreślenia wymaga, że po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 listopada 2016 r., K 11/15, nie stosuje się art. 21a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (jednolity tekst: Dz.U. z 2012 r., poz. 1155 ze zm.), ale stosuje się art. 77⁵ § 5 k.p. w przypadku, gdy pracodawca nie uregulował zasad zwrotu należności z tytułu podróży służbowej w układzie zbiorowym pracy, regulaminie wynagradzania lub umowie o pracę (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2017 r., I PK 300/15, LEX nr 2242158).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.